

" ...

1- İPTAL İSTEMİNİN GEREKÇESİ :

İptal isteminin, dava dilekçesinde açıklanan gerekçeleri aynen şöyledir :

"I. Yasanın Geçici 1. maddesi; "Serbest Bölgenin faaliyete geçmesinden itibaren on yıl süreyle 5.5.1983 gün ve 2822 sayılı Kanunun Grev ve Lokavt ile arabuluculuk hükümleri uygulanmaz, ancak bu süre içinde toplu iş sözleşmesi üzerinde çıkacak menfaat uyuşmazlıkları Yüksek Hakem Kurulunca karara bağlanır" hükmünü öngörmektedir.

Anayasamıza göre; işçiler ve işverenler karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla Toplu İş Sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler (Md. 53). Toplu İş Sözleşmesinin yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler. Bu hakkın kullanılmasının usûl ve şartları ile kapsam ve istisnalar kanunla düzenlenir. Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir (Anayasa Madde 54).

Binaenaleyh grev hakkı işçiler için Anayasal bir haktır. Anayasada yer alan deyimle, grev hakkının yasaklanabileceği haller ve işyerleri olabilir. "Haller" deyimini, olağanüstü hal, sıkıyönetim, afet, vs. gibi durumları kapsar. "İşyerleri" tabiriyle Anayasanın ifade etmek istediği husus da gayet açıktır. Bu ifade ile nesnel bir belirleme amaçlanmıştır "İşkolu" itibariyle bir Yasaklamada bulunmaya dahi Anayasamızda olanak sağlanmamaktadır.

Oysa sözkonusu yasa hükmü ile Anayasada öngörülen hallerle bağlantı kurulmaksızın tümüyle normal durumda ve öteyandan herhangi bir işkolu ve işyeri tahdidinde bulunulmaksızın bir coğrafi alandaki tüm işyerlerinde çalışan işçiler 10 yıllık geçici bir süreyle de olsa grev hakkından mahrum bırakılmakta ve grev yasaklanmaktadır. Bu Anayasamızın 54. maddesine aykırı bir düzenlemedir, iptali gerekir.

II. Yasanın 6. maddesinde "Bu bölgelerde vergi, resim, harç, gümrük ve kambiyo mükellefiyetlerine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz" hükmü yer almaktadır. Bu madde ile Devletin hükümlerlik hakları ihlal edilmektedir.

Anayasamıza göre kanunun önünde herkes eşittir. Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle -ki ülkenin coğrafi sınırları içinde yer alan herhangi bir bölgede, bu serbest bölge olsa bile oturanlar, yaşayanlar, kazanç sağlayanlar, bu cümledendir- ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye -ki ülkenin coğrafi sınırları içinde yer alan herhangi bir bölgede bu serbest bölge olsa bile oturanlar, yaşayanlar, kazanç sağlayanlar bu cümledendir- veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar (Anayasa Madde 10).

Yine Anayasamıza göre; Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür (Anayasa Madde 73). Esas itibariyle ülkenin ve yurttaşların tümüne şamil olmak suretiyle bu ödevden kimse kaçınamaz.

Bu nedenle yasanın anılan hükmü Anayasanın 10. ve 73. maddelerine aykırıdır.

Esas Sayısı: 1985/21

Karar Sayısı: 1986/23

III. Yasanın diğ er h    mleri de esasen yukarıda arz edilen iki ana hususla ilgili ve ilişkili bulunduğundan Anayasamızın 10, 54 ve diğ er nitelikleri nedeniyle de 123., 124., 125., 126., 127., 128., 160., 161., 163., 166., 167., 172., 173. maddelerine aykırı h    mler i ermektedir.""